

Oksygenbehandling ved klasehodepine (lege)

HVEM BØR HA OKSYGENBEHANDLING?

Alle pasienter med diagnosen klasehodepine bør få forsøke oksygenbehandling ved klasehodepineanfall.

Oksygenbehandling har vist seg å være en effektiv anfallsbehandling ved klasehodepineanfall. Det kan være et godt alternativ eller supplement til sumatriptan injeksjoner eller annen medisinsk behandling. Det er en trygg behandling uten bivirkninger eller kontraindikasjoner.

Det anbefales 100% oksygen med en flyt på 10-15 l/min i en ansiktsmaske med reservoar, ClusterO2-Kit eller On-Demand-ventil.

On-Demand-ventil bør forsøkes der man ikke kommer til mål med vanlig maske før man avskriver oksygen som behandlingsmetode.

Bestilling av oksygen utstyr

Alle leger med spesialistgodkjenning som er ansatt i helseforetak/sykehus og (enkelte) avtalespesialister kan søke om lån av et behandlingshjelpemiddel innenfor sitt fagområde. Legespesialisten som har søkt om utlån av et behandlingshjelpemiddel er ansvarlig for at pasienten får nødvendig opplæring i bruk av utstyret. Det vil vanligvis bli gitt opplæring i utstyret av en sykepleier på poliklinikken. Kontroller bestemmes individuelt ut fra medisinsk behov.

I Norge er det 18 ulike avdelinger som leverer ut behandlingshjelpemidler.

De har ulikt utstyr og ulikeprosedyrer for utlevering. Det vil bli gjort en avtale om utstyr skal sendes hjem eller om det utleveres på sykehuset.

Søknadsskjema kan sendes på papir eller elektronisk via journalsystemet.

Etterbestilling av utstyr knyttes til den eksisterende søknaden.

Søknadsskjema:

<https://behandlingshjelpemidler.no/>

The image displays two screenshots of a web-based application form for borrowing oxygen equipment. The left screenshot shows the top part of the form, including the logo for 'Helse Sør-Øst RHF' and 'Utlån av behandlingshjelpemidler'. The right screenshot shows the 'Ansvarlige helseforetak' section, which lists various hospitals and their contact details, such as 'Helse Bergen HF' and 'Helse Fonna HF'.

Valg av utstyr:

NB! Pasienter med klasehodepine **skal ikke ha oksygenkonsentrator** da dette ikke gir konsentrert nok oksygen til å avbryte klasehodepineanfallene.

Størrelse og antall flasker velges etter forventet bruk/behov.

Utstyr	Alternativer	Beskrivelse
Masker	Cluster O2 kit	Masken har et reservoar som er ca. 3 liter og må kan gi oksygenflyt fra 7 til 25 liter/min
	Maske med stort reservoar	Bruk reservoar på 3 liter. (Vanlig i klinikken er på 1 liter og vanligvis for lite for full effekt)
	On-Demand ventil	Bør testes når pasienten ikke har fullgod effekt av vanlig maske før effekten av oksygenbehandling utelukkes. -Denne bestilles ikke i første omgang. -Om den skal etterbestilles holder det å sende et følgeskjema (beskjed) til avdelingen for behandlingshjelpemidler i for å knytte den til den eksisterende søknaden. - Sparer oksygen
Kolber	10 liter	Stor kolbe som varer lengre ved hyppige anfall Må bestille regulatoren separat.
	5 liter	Regulatoren bestilles separat LIV flaske er med integrert regulator
	3 liter	LIV flaske kommer ferdig med integrert regulator
	1 liter	Vagabond oksygenflasker med regulator -3 flasker a 1 l. m/ 1 regulator -Disse levers i en koffert med plass til 3 flasker. -De er lette og praktisk på reise
Regulator (opp til 25 l/min)	Stor flaske 10 l	Det må bestilles «med regulator» i søknaden -Regulator fra 0 til 25 l/min
	Stor flaske 5 l	Det må bestilles «med regulator» i søknaden -Regulator fra 0 til 25 l/min
	3 liters flaske	LIV flaske kommer ferdig med regulator

Eksempel:

DIAGNOSE, BEGRUNNELSE, TILTAK, PRAKTISKE PROBLEMER OG FORSLAG TIL LØSNING, RELEVANT INFORMASJON OM ANNET UTSTYR (Bruk evt. eget ark)			
ICD-10 diagnosekode som begrunner behov for utlån av utstyr (skal fylles ut)			
Hoveddiagnose-kode (ICD-10):	G 44.0	Innfall 2 bi-diagnose-koder (ICD-10):	
Øvrig begrunnelse: kronisk klasehodepine			Tittskets varighet: Varig ☒ Tidsavgrenset ☐
UTSTYRSBESKRIVELSE (Liste over aktuell forbruksmateriell dokumenteres på eget ark. Se: www.behandlingshjelpemidler.no)			
	Innstillinger, type, størrelser, mål, dosering O2 i l/min, varighet mv.	For helseforetaket Utstyrsregnr. etc.:	
Maske med stort reservoar /Cluster O2 Kit	voksen		
10 l oksygenflaske	10-25 l/min i 15 min		
Regulator	0-25 l/min		
OPPLÆRINGS- /OPPFØLGINGS-ANSVARLIG (Se retningslinjer: www.behandlingshjelpemidler.no)			
☒ Pasienten har fått opplæring i bruk av utstyret			Kommentar:
☐ Opplæring er avtalt med: _____			
Opplærings/ oppfølgingsansvarlig person sykepleier	Navn på institusjon/ avdeling/legesenter		Telefonnr.:
ERKLÆRING OG UNDERSKRIFT AV/ PÅ VEGNE AV PASIENTEN			

Beregning av gassmengde:

En 3 liters kolbe (200 bar) 600 l oksygen - 10 l/min – 60 min / 12 l/min – 50 min

En 10 liters kolbe (200 bar) 2000 l oksygen - 10 l/min – 200 min / 12 l/min – 166.7 min

Utlevering av oksygenutstyr

Dette praktiseres ulikt i de ulike helseregionene i Norge.

Ved enkelte sykehus får pasienten en rekvisisjon fra legen som han/hun leverer til den lokale hjelpemiddelsentralen og får med utstyret hjem. Andre sykehus sender en elektronisk bestilling på oksygenutstyret. Pasienten og behandler avtaler om utstyret sendes hjem eller til sykehuset.

Utstyret leveres vanligvis i løpet av få dager.

Ved utlevering får pasienten et telefonnummer som kan ringes dersom det oppstår problemer med utstyret.

Påfyll av oksygen

Telefonnummer for bestilling av oksygen og forbruksmateriell (masker) fås hos den lokale leverandøren av behandlingshjelpemidler.

Brukeren tar selv kontakt med oksygenleverandøren.

Når flasker leveres ut tas de tomme i retur.

Det er mulig å hente flasker selv på hverdager hos en del behandlingshjelpemiddelsentraler.

Dose oksygen

Pasienten starter med en oksygenflyt på 10-15 l/min. Pasienten må selv justere seg frem til den flyten som gir raskest avbrytelse av klasehodepineanfallet

Maskene som anbefales er «ClusterO2 kit». Det er viktig at masken har stort reservoar, og at oksygenstrømmen holder reservoaret delvis oppfylt.

Pasienten kan benytte oksygen på alle anfall, uansett antall anfall pr. dag.

Retur av oksygenapparatet

Kommer klasehodepineanfallet i avgrensede anfallsperioder skal pasienten levere inn oksygenkolben når anfallsperioden er over.

Pasienten kan kontakte avdelingen som bestilte utstyret eller behandlingshjelpemiddelsentralen for å gjøre en avtale om innlevering av utstyret.

Enkle steder kan brukeren levere det selv, andre steder vil de organisere henting av utstyret.

Pris

Leien av apparatet betales av sykehuset og medfører ingen utgifter for brukeren. Sykehuset betaler døgnleie for apparatet.

Bestille på nytt

Om pasienten har levert inn oksygenapparatet og igjen har behov for oksygen tar pasienten kontakt med avdelingen som bestilte oksygen.

Om det er gått under 5 år siden siste behandlingsperiode og pasienten ønsker samme utstyr er det nok at **en** ved avdelingen (kan være sykepleier) åpner søknaden om behandlingshjelpemidler og lager et følgeskriv som sendes til «Behandlingshjelpemidler» med beskjed om at pasienten har behov for dette utstyret igjen.

Sikkerhet og plassering

Pass på at oksygenutstyret alltid er avstengt når det ikke er i bruk, da oksygen som strømmer ut kan «mette» tekstiler i nærheten og gi økt brennbarhet lenge etter at O₂-kilder er skrudd av.

Når utstyret ikke er i bruk skal hovedventilen være stengt og regulatoren stå på 0.

Sjekk at utstyret er riktig montert.

Oksygen er en brennbar gass uten lukt og farge under høyt trykk.

Det er absolutt røykeforbud i rom hvor det oppbevares og brukes O₂. Man bør unngå å bruke åpen ild i rom hvor det brukes oksygen. Det anbefales å holde seg selv og oksygenutstyret i minst to meters avstand fra f.eks. peis og levende lys. O₂-kilden skal aldri dekkes til eller stå i skap.

Regulatoren skal kun skrues på med hendene dine, IKKE med tenger eller annet verktøy. Hvis gjengene er trege skal de IKKE smøres med fett.

Ut å fly

Flyreise krever spesiell planlegging. Pasienten kan finne informasjon på helsenorge.no

Opplæring

Praktisk bruk:

1. Koble sammen utstyret
2. Åpne hovedkranen helt
3. Still inn antall l/min på regulatoren (f.eks. 12 l/min)
4. Se at reservoaret fylles opp før masken kobles på
5. Hold masken tett over nese og munn. Evt. klem til metallklypen over nesen når masken er satt på. Riktig innstilling på antall liter p.r min er når reservoaret akkurat fylles opp mellom inn og utpust.
6. Pasienten skal stå eller sitte oppreist og ha masken på i hele behandlingsperioden. Pusten trekkes helt ned i magen, med god ventilasjon i nedre luftveier med gode «magadrag».
7. Behandling med oksygen på maske bør startes tidlig i anfallet og en bør holde på i minst 15 minutter.
8. Steng hovedkranen og skru regulatoren på 0 og slipp ut overskuddsoksygen.

[Behandlingshjelpemiddelenheter i Norge – Behandlingshjelpemidler](#)

Helse Nord

Universitetssykehuset i Nord-Norge HF

Besøksadresse

Seksjon for behandlingshjelpemidler
Ringvegen 102, Tromsø

T: [77 66 99 33](tel:77669933)

E: behandlingshjelpemidler@unn.no

Finnmarkssykehuset HF

Besøksadresse

Enhet for behandlingshjelpemidler
Skytterhusveien 2, Kirkenes

T: [78 96 70 10](tel:78967010)

E: bhm@finnmarkssykehuset.no

Nordlandssykehuset HF

Besøksadresse

Avdeling for behandlingshjelpemidler
Parkveien 95, Bodø

T: [75 57 80 10](tel:75578010)

E: behandlingshjelpemidler@nordlandssykehuset.no

Universitetssykehuset i Nord-Norge HF

Besøksadresse

Seksjon for behandlingshjelpemidler
St. Olavsgt 70, Harstad

T: [77 01 59 80](tel:77015980)

E: behandlingshjelpemidler@unn.no

Helgelandssykehuset HF

Besøksadresse

Behandlingshjelpe-
midler
Prestmarkveien 1, Sandnessjøen

T: [75 06 52 73](tel:75065273)

E: bhm@helgelandssykehuset.no

Helse Midt-Norge

St. Olavs hospital HF Helse Møre og Romsdal HF Helse Nord-Trøndelag HF

Besøksadresse

Regional enhet for behandlingshjelpemidler
Forsyningssenteret 2. etg., Prinsesse
Kristinas gate 5, Trondheim

T: [73 57 63 00](tel:73576300)

E: reb@stolav.no

Helse Vest

Helse Bergen HF

Besøksadresse

Behandlingshjelpe-
midler
Solheimsgaten 13A (Motorhallen),
Bergen

T: [55 97 41 77](tel:55974177)

E: bhm@helse-bergen.no

Helse Stavanger HF

Besøksadresse

Avdeling for behandlingshjelpemidler
Hjalmar Johansensgate 2, Stavanger

T: [51 51 34 21](tel:51513421)

E: behandlingshjelpemidler@sus.no

Helse Fonna HF

Besøksadresse

Seksjon for Behandlingshjelpe-
midler
Karmsundgata 120, Haugesund

T: [52 73 46 50](tel:52734650)

E: behandlingshjelpemidler@helse-fonna.no

Helse Førde HF

Besøksadresse

Medisinsk hjemmebehandling
Tefrevegen 45, Førde

T: [57 83 15 39](tel:57831539)

E: post@helse-forde.no

Helse Sør-Øst

Akershus universitetssykehus HF

Besøksadresse

Behandlingshjelpe-
midler
Dr. Kobros vei 9, Nordbyhagen

T: [67 96 83 50](tel:67968350)

E: bhm@ahus.no

Oslo universitetssykehus HF

Besøksadresse

Seksjon for Behandlingshjelpe-
midler
Kirkeveien 166, Oslo

T: [23 01 65 04](tel:23016504)

E: bhm@ous-hf.no

Sykehuset Østfold HF

Besøksadresse

Behandlingshjelpe-
midler
Roald Amundsens gate 17, Sarpsborg

T: [69 86 53 60](tel:69865360)

E: ordrebhm@so-hf.no

Sykehuset Innlandet HF

Besøksadresse

Helseteknologi – Seksjon for
Behandlingshjelpe-
midler
Kirkevegen 31, Elverum

T: [62 43 88 50](tel:62438850)

E: bhm@sykehuset-innlandet.no

Vestre Viken HF

Besøksadresse

Seksjon for behandlingshjelpemidler
Dronninggata 28, Drammen

T: [32 80 38 00](tel:32803800)

E: behandlingshjelpemidler@vestreviken.no

Sykehuset Telemark HF

Besøksadresse

Medisinsk hjemmebehandling
Ulefossveien 55, Skien

T: [35 00 34 05](tel:35003405)

E: bhm@sthf.no

Sykehuset i Vestfold HF

Besøksadresse

Behandlingshjelpe-
midler
Skiringsgata 9 A (gamle
legevaktbygn.), Tønsberg

T: [33 34 21 42](tel:33342142)

E: bhm@siv.no

Sørlandet sykehus HF

Besøksadresse

Enhet for Behandlingshjelpe-
midler
Egsvæien 100, Bygg 21B, Kristiansand

T: [38 07 30 10](tel:38073010)

E: hme@sshf.no